

Vremea sub vremuri

“Dar unde sunt zăpezile de altădată?” – se întreba Francois Villon acum câteva secole bune în a sa *“Baladă a doamnelor de altădată”*. Poetul avea dubii și regrete legate de timpul care trece nemilos și de frumusețea dumnezeiască a unor femei, frumusețe ce s-a topit de-a lungul anilor asemeni nămețiilor.

Se pare că în zilele noastre acest vers și-a pierdut semnificația metaforică a părerii de rău pentru scurgerea implacabilă a timpului și a dobândit o valență pur meteorologică. Sunt convinsă că deseori l-ați auzit invocat tocmai când se vorbea despre schimbarea vremii, poate chiar însoțit de celebrele vorbe *“iarna nu-i ca vara”*. Astăzi nimeni nu mai pleacă la un drum, la o nuntă, la un concert în aer liber sau la un nevinovat picnic, înainte de a se uita la starea vremii. Cum trăim în era internetului, a informației imediate, obținem rapid toate detaliile despre ploaie, soare, vânt sau ninsoare cu un simplu click. Riscul e acela de a avea prea multe informații, ce uneori se dovedesc a fi contradictorii și eronate. E un risc pe care ni-l asumăm zilnic, altfel site-urile dedicate condițiilor meteorologice nu ar avea succes.

Dicționarul explicativ ne spune frumos și precis că *“meteorologia este o ramură a geofizicii, care se ocupă cu studiul fenomenelor atmosferice și, în special, cu prevederea timpului”*. Dacă e să dăm ascultare experților, o prognoză poate fi reală în proporție de

95% doar pentru primele 24 de ore, procentul scade la 80% pentru următoarele 24, ceea ce înseamnă că previziunile care depășesc 48 de ore intră în sfera probabilității asemeni horoscopului.

Aceasta e teoria, perfect. Practica e cea ne bagă în ceață, ca sa zic așa, în ton cu subiectul. Limbajul sec, științific, lasă de multe ori spațiu metaforelor, că doar și furtunile trebuie să aibă un nume, nu? În ultimele săptămâni, în Italia, s-a vorbit mult despre prognoze greșite și despre pedepsirea celor ce le-au dat publicității. Prima care s-a revoltat a fost *Federația Asociațiilor italiene din domeniul hotelier și turistic (Federalberghi)*, care amenință să-i dea în judecată pe cei care răspândesc informații false și alarmante. Cum clienții au dat prea multă crezare site-urilor, plajele și restaurantele au rămas goale, ceea ce a dus la pierderi materiale în valoare de zeci de milioane de euro. Președintele Federalberghi, Barnabò Rocca, i-a numit "*meteo-teroriști*" pe cei care țin în ostagiu vara italiană și prezintă buletine asemănătoare unor jurnale de război. Expresia vedetă a acestei veri este "*bomba de apă*", care cred ca în română ar putea fi sinonimă cu "*ruperea de nori*". "Meteo-teroriștii" acționează cu o precizie chirurgicală în weekend și în perioada vacanțelor de Paște, de Crăciun, de 1 Mai, de vară. Cei de la Federalberghi sunt decși să poarte în tribunal 3 site-uri (Ilmeteo.it, 3Bmeteo.com, Meteo.it), acuzate de a căuta audiență prin folosirea unui limbaj din ce în ce mai înspăimântător și alarmist. În sprijinul celor ce se consideră victime ale meteorologilor a sărit și guvernatorul din Veneto, Luca Zaia, care i-a numit pe răspânditorii de știri catastrofale "*bookmakers ai timpului*".

Dacă e să ne uităm la ultimele luni, senzaționalul a lăsat urme. De Paște, în Liguria, s-a anunțat vreme teribilă. În schimb, timpul a fost minunat, cu temperaturi de peste 20 de grade Celsius. Din pricina catastrofismului meteorologic, în jur de 30% din camerele de hotel au rămas goale. Au avut de pierdut atât clienții cât și hotelurile. E de spus că și vremea a fost cel puțin ciudată, cu fenomene atipice, de genul tornadelor. Asta nu a făcut decât să le dea apă la moară celor care alcătuiesc prognozele în mod livresc. De exemplu, un anticiclon aducător de caniculă a fost botezat *Caronte* (Caron, luntrașul Infernului). Apogeul poetic a fost atins în luna iunie, când un alt anticiclon, de această dată numit *Ciclope* (Ciclopul) a lăsat locul unei psicodrame mediatice cu nume englezesc: *Summer Storm*.

Până acum nu a apărut nicio reacție oficială din partea celor acuzați de dezinformare. Se știe doar că sit-urile lor se bucură de un succes enorm la public, ceea ce le aduce câștiguri importante. De exemplu, *Ilmeteo.it* a fost anul

trecut pe locul trei în topul celor mai descărcate aplicații pentru telefoanele celulare *Android* (după *Whatsapp* și *Facebook*) și are în jur de 40 milioane de vizite lunar, mai mult decât Mediaset, Microsoft și Youporn.

Fantozzi

Toată nebunia aceasta îmi amintește de comediiile cu ghinionistul funcționar Ugo Fantozzi, care era terorizat de un nor răutăcios ce îl însoțea peste tot.

Așadar, este evident faptul că italienilor nu le lipsește imaginația când vor să găsească metafore pentru a boteza probabile dezastre meteorologice. Ar fi de precizat aici că omologii lor români sunt mult mai prozaici și pragmatici atunci când povestesc despre o seamă de coduri, chiar dacă sunt vesel colorate. Și în alte țări au fost nemulțumiri legate de exactitatea prognozelor, însă până acum unica națiune în care s-a discutat despre o lege împotriva falsului meteorologic este Africa de Sud. Acolo, acum doi ani, s-a propus aplicarea unor amenzi usturătoare celor care lansează alarme meteo fără să aibă permisul din partea structurilor abilitate ale statului.

Ar mai fi de adăugat că, în Italia, meteorologia intră sub incidența legilor referitoare la libertatea de exprimare, ceea ce presupune că cetățeanul turmentat de gradele de afară e cel

care alege dacă să dea crezare sau nu a ceea ce i se prevede.

Gabriela Pentelescu